МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ З ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Галузі знань: 22 «Охорона здоров'я»

Складник освіти: післядипломна освіта, спеціалізація

Спеціальність: «Хірургічна дерматологія»

Попередня освіта: лікарі-дерматовенерологи, лікарі-хірурги-дерматологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю

Професійна кваліфікація: лікар-спеціаліст

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ЗДМФУ
Голова Вченої ради
_____ / проф. Юрій КОЛЕСНИК
(протокол № 5 від « 24 » грудня 2024 р)
Програма підготовки вводиться в дію з 25.12.2024 р.
_____ / проф. Юрій КОЛЕСНИК
(наказ № 447 від « 25» грудня 2024 р

Запоріжжя 2024

ПЕРЕДМОВА

Програму підготовки з підвищення кваліфікації зі спеціальності **«Хірургічна дерматологія»** складено робочою групою, відповідно до Наказу МОЗ України від 25.07.2023 р. № 1347 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників» (із змінами) від 14 липня 2021 р. № 725, Наказу МОЗ України від 22.07.1996 р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами), Наказу МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (із змінами).

Затверджено рішенням Вченої ради Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, протокол № 5 від 24.12.2024 р. Введено в дію Наказом ректора Університету № 447 від 25.12.2024 р.

Керівник робочої групи:

Макуріна Г.І. – д.мед.н., професор, завідувачка кафедри дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

Робоча група:

1. Головкін А.В. – к.мед.н., доцент кафедри дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини Запорізького державного медико-фармацевтичного університету;
2. Веретельник О.В. – к.мед.н., доцент кафедри дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини Запорізького державного медико-фармацевтичного університету;
3. Городокіна Л.О. – доктор філософії, асистент кафедри дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини Запорізького державного медико-фармацевтичного університету
4. Рябоконь Ю. Ю. доктор медичних наук, професор, директор навчально-наукового інституту післядипломної освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

Рецензії-відгуки:

1. Рябоконь О.В. – д.мед.н., професор, завідувачка кафедри інфекційних хвороб Запорізького державного медико-фармацевтичного університету
2. Бачурін Г.В. – д.мед.н., доцент, завідувач кафедри урології Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

І. ВСТУП

1. Післядипломна освіта: основним завданням циклів спеціалізації, є отримання та удосконалення професійних знань і навичок шляхом оновлення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань, необхідністю освоєння сучасних та нових методів вирішення професійних завдань, формування і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок, отриманих в результаті теоретичної підготовки, необхідністю вивчення світового досвіду.

2. Попередня освіта перелік освітніх програм: лікарі-дерматовенерологи, лікарі-хірурги-дерматологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю відповідно Наказу МОЗ України від 25.07.2023 № 1347 "Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями" (Із змінами)

3. Програма підготовки з підвищення кваліфікації – проходження циклу спеціалізації за спеціальністю «Хірургічна дерматологія» проводиться за програмою підготовки затвердженою Вченою радою ЗДМФУ, та розробленими на їх основі робочими програмами та навчальними планами затвердженими на Вченій раді Навчально-наукового інституту післядипломної освіти.

4. Слухачі, які виконали навчальний план та програму спеціалізації, підлягають атестації на визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікар-спеціаліста із кваліфікації «Хірургічна дерматологія».

ІІ. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 «Охорона здоров’я»
Складник освіти	Післядипломна освіта, спеціалізація
Спеціальність	Хірургічна дерматологія
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Передумови вступу	Лікарі-дерматовенерологи, лікарі-хірурги-дерматологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю
Форма проходження	Очна та дистанційна участь в режимі реального часу
Мова	Українська
Академічні права	Робота на посадах лікар-спеціаліст за спеціальністю «Хірургічна дерматологія» у лікарняних закладах та закладах охорони здоров’я. Безперервний професійний розвиток, цикли тематичного удосконалення
Моніторинг та оцінювання	Наказ МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (із змінами), Наказ МОЗ України від 22.07.1996 р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами)
Обсяг програми	9 місяців (1404 години / 46,8 кредитів ЄКТС) для лікарі-дерматовенерологи; 3 місяці (468 години / 15.6 кредитів ЄКТС) для лікарid-хірургів-дерматологів, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю. Відповідно до Наказ МОЗ України від 25.07.2023 № 1347 "Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями" (Із змінами).

ІІІ. ПЕРЕЛІК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров’я за спеціальністю «Хірургічна дерматологія», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК 1.** Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці. **ЗК 2.** Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності. **ЗК 3.** Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня. **ЗК 4.** Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами. **ЗК 5.** Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп’ютерною технікою. **ЗК 6.** Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці. **ЗК 7.** Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка). **ЗК 8.** Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров’я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти і т. д.). **ЗК 9.** Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності. **ЗК 10.** Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. **ЗК 11.** Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.

	ЗК 12. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани. **ЗК 13.** Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за міжнародними протоколами. **ЗК 14.** Знати покази, протипокази, побічні дії препаратів які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.
Професійні компетентності (ПК)	**ПК 1.** Керуватися чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність лікарів та закладів охорони здоров'я. **ПК 2.** Знати організацію системи дерматовенерологічної допомоги дитячому населенню. **ПК 3.** Вміння проводити профілактику, діагностику та лікування шкірних та венеричних хвороб та їх ускладнень, у тому числі знати особливості перебігу цих недуг у дітей та вікових пацієнтів. **ПК 4.** Вміння проводити диференційну діагностику хвороб та новоутворень шкіри. **ПК 5.** Вміння проводити діагностику змін шкіри при захворюваннях внутрішніх органів і систем, а також порушеннях обміну речовин. Оцінювати ураження інших органів та систем, що входять до симптомокомплексу основного захворювання. **ПК 6**. Вміння визначати ступінь тяжкості перебігу захворювання та стану хворого, виявляти показання до термінової або планової госпіталізації. Надавати, за необхідності, невідкладну медичну допомогу, визначає її обсяг та послідовність заходів. **ПК 7.** Вміння визначати комплекс необхідних лабораторно-інструментальних (інвазивних та неінвазивних), в тому числі спеціальних, методів обстеження. **ПК 8.** Вміння володіти методами: дерматоскопії, забору матеріалу (різних видів біопсій шкіри) для проведення патоморфологічного дослідження, проведення патч-тестів для діагностики алергії, дерматохірургії (обробка

	операційного поля, місцева анестезія, накладання швів, методи закриття дефектів шкіри різних локалізацій), забору біоматеріалу для лабораторної діагностики, світлової мікроскопії. **ПК 9.** Вміння застосовувати апаратні та оперативні методи лікування патологічних процесів у шкірі, підшкірній клітковині та видимих слизових оболонках, зокрема методи видалення новоутворень шкіри та її придатків, підшкірно-жирової тканини та сполучної тканини. **ПК 10**. Вміння проводити диференціальну діагностику алергічних захворювань шкіри, їх ускладнень, та своєчасно скеровувати хворих до лікаря алерголога. **ПК 11**. Вміння проводити диференціальну діагностику системних захворювань сполучної тканини, їх ускладнень, та своєчасно скеровувати хворих до лікаря ревматолога. **ПК 12.** Здійснювати нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів. **ПК 13.** Застосовувати сучасні немедикаментозні методи лікування та реабілітації хворих дерматовенерологічного профілю. **ПК 14.** Знати та аналізувати показники захворюваності, тимчасової непрацездатності, інвалідності, смертності у хворих дерматовенерологічного профілю. **ПК 15.** Спроможність брати участь у різних формах науково-практичної комунікації. **ПК 16.** Планувати роботу лікаря-хірурга-дерматовенеролога та здійснювати аналіз її результатів. **ПК 17.** Керувати роботою середнього медичного персоналу. **ПК 18.** Вести медичну документацію. **ПК 19.** Забезпечення дотримання правил безпеки на робочому місці, збереження документації та носіїв діагностичних зображень.

За результатами опанування програми з підвищення кваліфікації з циклу спеціалізації «Хірургічна дерматологія» лікар досягає наступних програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання

ПРН 1. Збір анамнезу та клінічний огляд.
ПРН 2. Оцінка лабораторних результатів обстеження.
ПРН 3. Оцінка інструментальних результатів обстеження
ПРН 4. Призначення системної терапії.
ПРН 5. Призначення зовнішньої терапії.
ПРН 6. Проведення диференційної діагностики.
ПРН 7. Профілактичні заходи.
ПРН 8. Застосовувати у професійній діяльності сучасні європейські протоколи надання дерматовенерологічної допомоги.
ПРН 9. Проведення аналізу показників роботи лікувально-профілактичної установи, диспансерного нагляду та лікарського контролю. Оформлення відповідної медичної документації.
ПРН 10. Здатність аналізувати сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом. Проводити методи її аналізу та узагальнення.

Матриця відповідності професійних компетентностей лікаря зі спеціальності «Хірургічна дерматологія» програмним результатам навчання

ПРН / ПК	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1								*		*
2								*	*	
3	*	*	*	*	*	*				*
4	*	*	*	*	*	*				*
5	*	*	*	*	*	*				*
6	*	*	*	*	*	*				*
7	*	*	*	*	*	*				*
8		*	*	*	*	*				*
9		*	*	*	*	*				*
10	*	*	*	*	*	*				*
11	*	*	*	*	*	*				*
12	*	*					*			*
13		*	*	*	*	*				*
14										*
15			*	*	*	*	*			
16									*	
17									*	
18					*	*			*	
19									*	

IV. Перелік компонентів програми підготовки з циклу спеціалізації «Хірургічна дерматологія»

4.1. Для лікарів-дерматовенерологів 9 місяців (1404 годин / 46,8 кредитів ЄКТС):

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів/ годин	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти			
ОК 1	Етика і деонтологія в професійній діяльності лікаря, основи психодерматології	1,3/39	залік
ОК 2	Анатомічні особливсті шкіри різних ділянок з точки зору естетичної медицини	5,2/156	залік
ОК 3	Неінфекційні захворювання шкіри, що потребують хірургічного втручання	5,6/169	залік
ОК 4	Дерматоскопія в практиці хіркрга-дерматологи – показання та оцінка	3,9/117	залік
ОК 5	Показання, протипоказання та ускладнення косметологічних методів корекції	5,2/156	залік
ОК 6	Малоінвазивні хірургічні методи обстеження та лікування в практиці хірурга-дерматолога	3,9/117	залік
ОК 7	Ментальне здоров’я mhGAP	1,3/39	залік
ОК 8	Методи діагностики та терапевтичні підходи в алергології	1,3/39	залік
ОК 9	Принципи та методи надання хірургічної допомоги дерматологічним хворим	7,8/234	залік
ОК 10	Основи флебології в практиці хірурга-дерматолога	1,3/39	залік
ОК 11	Вплив гіперандрогенних та меопаузальних порушень на стан шкіри, естетична гінекологія	2,6/78	залік
ОК 12	Дерматоонкологія, сучасний стан діагностики та лікування	1,3/39	залік
ОК 13	Гістопатологічні основи діагностики уражень шкіри	1,3/39	залік
Додаткові компоненти			

ДК 1	Гемоконтактні вірусні інфекції	0,53/16	залік
ДК 2	Туберкульоз	0,53/16	залік
ДК 3	Запобігання насильству в сім'ї	0,27/8	залік
ДК 4	Невідкладна медична допомога при надзвичайних ситуаціях	0,53/16	залік
ДК 5	Медичне право	1,3/39	залік
ДК 6	Базова (фахова) цифрова компетенція працівника охорони здоров'я	0,27/8	залік
ДК 7	Ділова українська мова.	0,53/16	залік
ДК 8	Медико-етичні аспекти здоров'я і хвороби. Позитивна медицина.	0,27/8	залік
ДК 9	Спілкуємось українською правильно. Ментальність і здоров'я українців.	0,27/8	залік
ДК 10	Основи медичної біології, паразитології та генетики	0,27/8	залік
Атестація		0,2/6	іспит
Разом		**46,8 / 1404**	

4.2. Для лікарів-дерматовенерологів, лікарів-хірургів-дерматологів, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю 3 місяців (468 годин / 15,6 кредитів ЄКТС):

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів/ годин	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти			
ОК 1	Етика і деонтологія в професійній діяльності лікаря, основи психодерматології	0,43/13	залік
ОК 2	Анатомічні особливсті шкіри різних ділянок з точки зору естетичної медицини	1,73/52	залік
ОК 3	Неінфекційні захворювання шкіри, що потребують хірургічного втручання	1,86/54	залік
ОК 4	Дерматоскопія в практиці хіркрга-дерматологи – показання та оцінка	1,3/39	залік
ОК 5	Показання, протипоказання та ускладнення косметологічних методів корекції	1,73/52	залік
ОК 6	Малоінвазивні хірургічні методи обстеження та лікування в практиці хірурга-дерматолога	1,3/39	залік

ОК 7	Ментальне здоров’я mhGAP	0,8/24	залік
ОК 8	Методи діагностики та терапевтичні підходи в алергології	0,43/13	залік
ОК 9	Принципи та методи надання хірургічної допомоги дерматологічним хворим	2,6/78	залік
ОК 10	Основи флебології в практиці хірурга-дерматолога	0,43/13	залік
ОК 11	Вплив гіперандрогенних та меопаузальних порушень на стан шкіри, естетична гінекологія	0,86/25	залік
ОК 12	Дерматоонкологія, сучасний стан діагностики та лікування	0,43/13	залік
ОК 13	Гістопатологічні основи діагностики уражень шкіри	0,43/13	залік
Додаткові компоненти			
ДК 1	Гемоконтактні вірусні інфекції	0,13/4	залік
ДК 2	Туберкульоз	0,13/4	залік
ДК 3	Запобігання насильству в сім’ї	0,13/4	залік
ДК 4	Невідкладна медична допомога при надзвичайних ситуаціях	0,13/4	залік
ДК 5	Медичне право	0,13/4	залік
ДК 6	Базова (фахова) цифрова компетенція працівника охорони здоров’я	0,13/4	залік
ДК 7	Ділова українська мова.	0,13/4	залік
ДК 8	Медико-етичні аспекти здоров’я і хвороби. Позитивна медицина.	0,13/4	залік
ДК 9	Спілкуємось українською правильно. Ментальність і здоров’я українців.	0,13/4	залік
ДК 10	Основи медичної біології, паразитології та генетики	0,13/4	залік
Атестація		0,2/6	іспит
Разом		**15,6 / 468**	

V. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

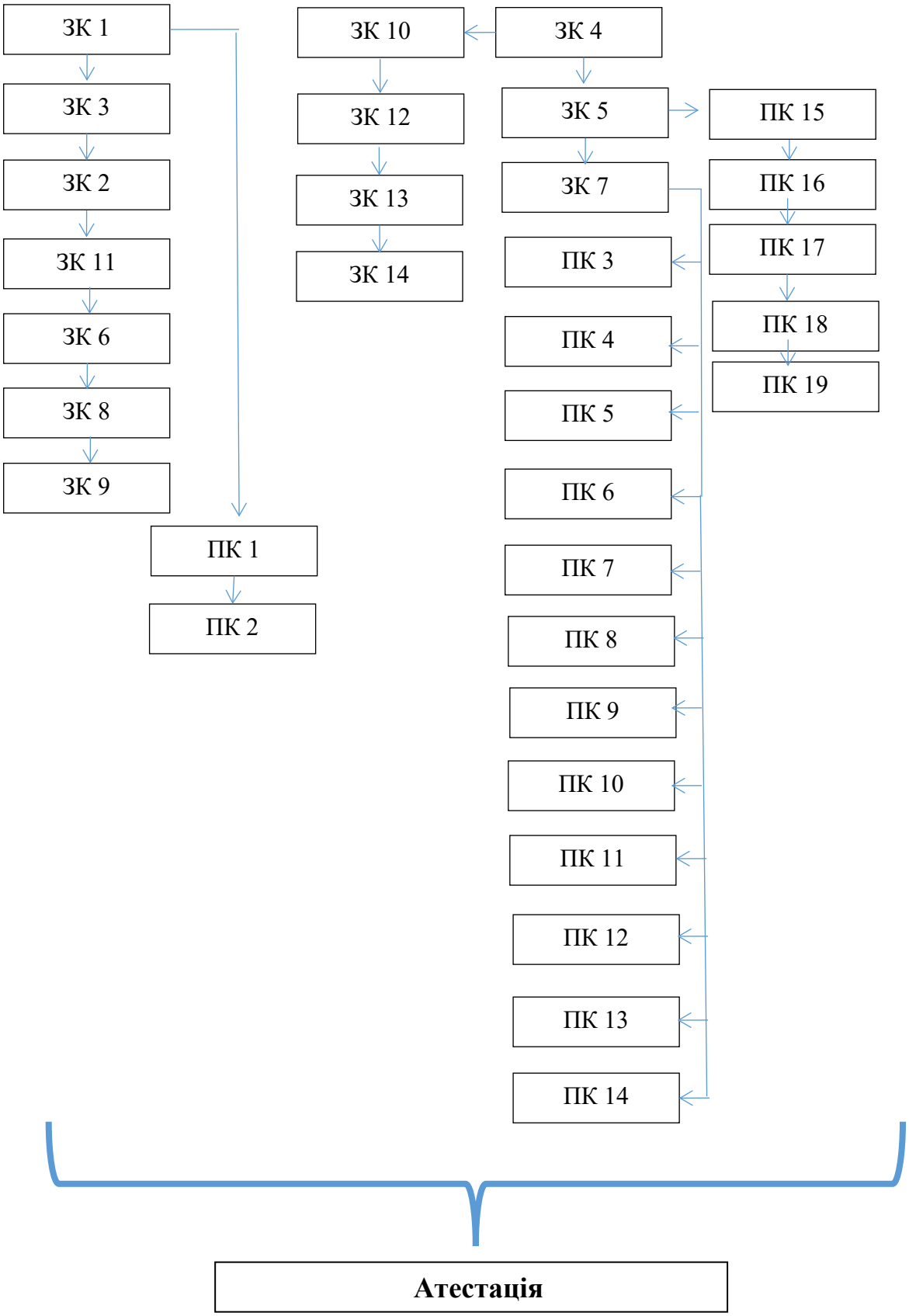

VI. АТЕСТАЦІЯ

Атестація на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання зі спеціальності «Хірургічна дерматологія» підлягають особи, що пройшли цикл спеціалізації. Склад атестаційної комісії, яка проводить атестацію на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікар-спеціаліст формується закладом вищої (післядипломної) освіти.

До атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання зі спеціальності «Хірургічна дерматологія», допускаються слухачі які повністю виконали програму підготовки.

Допуск до проведення атестації для визначення знань та практичних навичок оформлюється наказом ректора закладу вищої освіти.

Атестація лікарів включає:

- іспит з оволодіння практичними навичками;
- співбесіда.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 5-ти бальною (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 1–2 – «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами.

Види контролю: поточний, підсумковий, самоконтроль, атестація.

За результатами атестації з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» комісія приймає такі рішення: присвоїти або відмовити у присвоєнні звання «лікар-спеціаліст» зі спеціальності «Хірургічна дерматологія». За результатами позитивної атестації на підставі рішення атестаційної комісії лікарям, видається сертифікат встановленого зразка.

VII. ЛІТЕРАТУРА

1. Dermatology. Venerology: Atlas in Ukrainian and English languages = Дерматологія. Венерологія: атлас / за ред. : Т. В. Святенко, І. В. Свистунова. – Вінниця: Нова кн., 2020. – 418 с.
2. Дерматологія. Венерологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. А. Болотна [та ін.]; за ред.: Т. В. Святенко, І. В. Свистунова. - Вінниця: Нова книга, 2021. - 656 с.
3. Менеджмент пацієнтів із гніздовою алопецією / за ред. Ю. С. Овчаренко, І.М.Сербіної. — Харків: Видавничий дім «Харизма плюс», 2021. — 100 с.
4. Персоналізований підхід до зовнішньої терапії в дерматології / О. І. Літус, Т.В. Проценко, Я. М. Юрчик [та ін.]. – Перше вид. – Київ: Видавництво "MedKnowHubPress", 2020. – 69 с.
5. Atlas of Pediatric Dermatoscopy G.Micali, F.Lacarrubba, G.Stinco, G.Argenziano, I.Neri – Springer, 2018. - 260 с.
6. Dermoscopy criteria review. R.Johr, W.Stolz - McGraw Hill, 2020. - 321 с.
7. Атлас з дерматовенерології: наочний посібник для лікарів-інтернів за спеціальністю «Дерматовенерологія» та курсантів післядипломної освіти / авт.-уклад. : Г.І. Макуріна, О. М. Разнатовська, Ю. Ю. Рябоконь [та ін.]. – Запоріжжя: ЗДМУ, 2023. – 246 с.
8. Основи оперативної дерматології. Метод.рекомендації. – Київ – 2020. – 32 с.

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

(офіційні сайти та інформаційні портали)

1. https://moz.gov.ua/ Міністерство Охорони Здоров’я України
2. https://www.who.int/home Всесвітня Організація Охорони Здоров’я
3. https://nuozu.edu.ua/ Національний Університет Охорони Здоров’я України імені П.Л.Шупика
4. https://uadv.org.ua/ Українська Академія Дерматовенерології
5. https://www.facebook.com/MedKnowHub/?epa=search_box Medical Knowledge Hub
6. https://www.eadv.org/ Європейська Академія Дерматовенерології
7. http://uadvc.org.ua/ Українська Асоціація Лікарів Дерматовенерологів і Косметологів
8. https://www.aad.org/ Американська Асоціація Дерматології
9. https://www.intsocderm.org/i4a/pages/index.cfm?pageid=1 Міжнародне Товариство Дерматології
10. https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/pro-ministerstvo/doradchi-organi/rada-molodih-uchenih Рада Молодих Вчених